

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructæ

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

751. An, & qualiter simoniacum sit renunciare liti super beneficio pro pecunia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

& usurpari tanquam medium ad evitandam injuriam vexam. Less. Pirh. Laym. *ll. cit.* quin & ut Pirh. ad inducendam simoniam non sufficit quævis datio, vel promissio, cui adjecta conditio, sed requiritur contractus reciprocus, seu ex utraque parte onerosus, sive ut conditio adjecta vicissim imponat onus, seu obligationem justitiam alteri per modum cujusdam commutationis, quod in præsentis casu non fit. Addit tamen Less. vexationem seu malum debere intentari eo fine, ut extorqueatur beneficium. Nam si ob finem alium intentetur, & ut evitetur, offeratur beneficium, aut majorem videri speciem simoniæ; se tamen putare, revera nec tunc esse simoniam; quod conferens, vel resignans nihil pretio æstimabile consequatur, adeoque ex parte illius sit contractus gratuitus; quamvis nonnulla videatur irreverentia, ita ut, re spirituali ad redimendam vexam, sicut utimur pecuniâ. De cetero nihil refert, an malum nunc, an paulo post sit inferendum; quia æquè est redemptio vexæ, nec quicquam novi acquiritur, ait Lessius.

Quæstio 751. An, & qualiter simoniacum sit renunciare liti super beneficio pro pecunia?

1. Respondeo primò: Resignare pro pecuniâ, aliòve temporali lite injustè intentatæ super beneficio, sine dubio illicitum est, & simoniacum. Est enim dare pecuniâ pro cessatione à tali iniqua vexatione, & lite, pro conservatione juris quæ fiti in beneficio licitum sit; peccat tamen, & est simoniacus eam recipiens, teneturque ad eam restituendam etiam in foro contentioso. Corrad. *pr. benef. l. 4. c. 5. n. 59.* ex Felin. *in c. dilectus, de simon. ante. n. 1.*

2. Respondeo secundò: Renunciatio quoque litis justè intentatæ super beneficio pro pecuniâ, vel alio temporali, etiam si illa, vel illud veniat nomine expensarum, est illicita, & simoniaca. *c. cum pridem, de pactis.* Corrad. *loc. cit. n. 58. in fine.* Paris. *de resign. l. 14. q. 3. n. 6.* Hinc illicita & simoniaca censetur illa transactio sive pactio, si propriâ auctoritate fiat, ut una pars lite, & jure beneficiario cedat, altera vero temporale quid det, v. g. expensas factas restituat. Pirh. *ad tit. de renunc. n. 91.* Idem dicendum, si quis promitteret alteri pro cessatione litis super beneficio aliud beneficium, aut receptionem illius in Coadjutorem. Castrop. *de simon. d. 3. p. 29. n. 2.* Sic etiam simoniacum est, dum ex duobus electis alter alterum corrumpit, ut cedat loco suo. Lott. *l. 3. q. 29. n. 138.* citans Majol. *de irregular. l. 3. c. 45. n. 3.* Ratio horum est, quam dat Castrop. *loc. cit. n. 1.* quod in beneficiis omnibus pactio & conventio, quæ ex jure incerto redditur jus certum, prohibita sit (intellige, tanquam simoniaca) sed per hujusmodi pactum de dando temporali, vel etiam spirituali, nempe beneficio aliquo pro cessatione à lite, jus dubium in beneficio confirmatur, & certum redditur: ergo.

3. Respondeo tertio: Sic etiam econtra cessio beneficii litigiosi propriâ auctoritate facta propter pecuniâ, est simoniaca, ut patet; quia datur aliquid spirituale, scilicet jus aliquod in beneficium pro temporali. Idemque dicendum, si auctoritate propriâ cedas beneficio incerto & dubio propter pensionem aliquam, vel aliquod beneficium tibi

à colligante donatum ob rationem jam datam responsione præcedente. Castrop. *cit. n. 1.* citans Decium *conf. 436. n. 18.* Lambert. *de jurep. l. 3. q. 9. a. 6.* Suar. *l. 4. de simon. c. 51. n. 1.* Sic, dum unus litigantium promittit colliganti, se in favorem illius resignaturum beneficium illud litigiosum, si consequeretur beneficium aliud æqualium reddituum, simoniacum esse, ait Azor *p. 2. l. 7. c. 27. q. 13.*

4. Respondeo quarto: Intercedente tamen auctoritate Prælati licita est conventio & pactio onerosa, ad componendam litem super beneficio, ac consequenter datio temporalis, vel etiam spiritualis, nempe beneficii, aut alterius alicujus pro cessatione à lite. Castrop. *loc. cit. n. 2.* Et in hoc sensu procedit, quod ait Paris. *l. 14. q. 4. n. 4.* compositionis gratiâ licita est renunciatio, ut renunciatus aliud beneficium consequatur. Cujus autem Prælati auctoritas requiratur, & sufficiat, pendet ex modo conventionis; ut enim quis licitè cedat beneficio quietè possessio, vel promittat se eo cessurum in colligantem super alio beneficio, ut ipse cedat omne jus, quod habet ad beneficium illud litigiosum, vel etiam liti, necessario requiritur auctoritas Papæ, siquidem permutatio beneficiorum ab Episcopo approbari non potest, nisi beneficia pacificè possideantur. Castrop. *loc. cit. n. 2.* Probabilis verò sententia est, posse auctoritate Episcopi fieri compositionem inter partes, ita ut uni applicetur, seu relinquatur beneficium, sub onere solvendi pensionem alteri colliganti. Castrop. *loc. cit. n. 3.* citans *c. nisi, de præb. & ibi Abb. Holt. Suar. l. 4. de simon. c. 51. n. 17.* Garc. *p. 1. c. 5. a. n. 195.* Gonz. *gl. 5. s. 2. a. n. 27. c.* quia probabile est, Episcopum posse imponere pensionem (si non beneficio, saltem beneficiatò) ex causa litis & concordie. Castrop. *ibid.* citans Granut. *ad Simonett. de reservat. q. 62. n. 6. & 7.* Vide dicta de hoc supra, ubi, quinam possunt imponere pensionem. Illud hic observandum ex Lott. *l. 3. q. 29. n. 133.* quod si aliqua fierent pacta licita, quæ possent ab inferiore Papâ approbari, alia autem talia, quæ non possent, nisi à Papa approbari, & conciperentur omnia sub beneplacito Apostolico, pacificè autem omnia impetratione talis beneplaciti obtinerent confirmationem ab inferiore, utique totam conventionem judicandam simoniacam, neque sustinendam, saltem quoad illa, quæ aliàs per talem inferiorem confirmari possunt.

Quæstio 752. An resignare expectativè, quam quis habet ad beneficium proximè vacaturum pro pecuniâ, vel cum conditione seu pacto adipiscenda pensionis (intellige etiam Ecclesiastica, ut expresse Azor loc. paulo post citando) vel beneficii, sit simoniacum?

1. Respondeo affirmativè. Azor *p. 2. l. 7. c. 27. q. 9.* Laym. *ad c. ad audientiam, de rescrip. n. 22.* dicens magis receptam apud Abb. *in cit. c. ad audientiam. n. 6.* & Felin. *n. 11.* contra Gl. *ibid. v. renunciantes.* Siquidem, ut jam dictum aliquoties in *c. ult. de pactis;* omnis pactio in spiritualibus tanquam simoniaca damnatur. Præterea (quod potissimum concernit pactioem pecuniâ, aut pensionis, alteriusve commodi temporalis) licet per tales literas Pontificias acquisitum non sit jus in beneficio, est tamen jus quæsitum ad beneficium, quod jus est spirituale, vel annexum spirituali, sicut jus, quod